

Vergaderjaar 2025–2026

36 800 IV

Vaststelling van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2026

Nr. 41

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 februari 2026

Naar aanleiding van de begrotingsbehandeling van hoofdstuk IV Koninkrijksrelaties, heeft de Tweede Kamer de motie Ceder c.s. aangenomen (Kamerstuk 36 800 IV, nr. 40). De motie verzoekt de regering om nog voor het einde van het jaar met de betrokken ministeries stappen te zetten en te verkennen op welke wijze de subsidie zodanig ingezet kan worden dat de tarieven voor inwoners van Caribisch Nederland niet explosief stijgen. Graag bericht ik uw Kamer, mede namens de Minister van Klimaat en Groene Groei (KGG) over de wijze waarop ik uitvoering heb gegeven aan deze motie.

Conform het verzoek van de motie, hebben direct na het begrotingsdebat op verschillende niveaus gesprekken plaatsgevonden tussen mijn ministerie en betrokken departementen. De Minister van KGG is systeemverantwoordelijk voor het energiesysteem in Caribisch Nederland. In die hoedanigheid verstrekt KGG structureel subsidie om de netkosten in Caribisch Nederland naar beneden te brengen. Deze subsidie blijft gehandhaafd. In het verleden was dit voldoende om de netkosten te verlagen naar het niveau in Europees Nederland. Sinds 2025 zijn de netkosten in Caribisch Nederland gestegen. Deze stijging is te verklaren door de grote bevolkingsgroei op Bonaire en de noodzakelijke investeringen van de nutsbedrijven. Deze kosten worden doorgerekend in de tarieven die door de ACM worden vastgesteld. In 2025 is deze stijging incidenteel door KGG opgevangen. Er is op de begroting van KGG per 2026 echter geen ruimte om additionele middelen ter beschikking te stellen bovenop de subsidie die reeds wordt verstrekt. Daarom is de verlaging van de netkosten naar Europees Nederlands niveau is niet haalbaar binnen de bestaande middelen. Hiervoor zou een bedrag van 2,2 miljoen euro extra per jaar nodig zijn. De inzet van aanvullende middelen is aan een nieuw kabinet.

Voor de minima op Caribisch Nederland zijn additionele middelen beschikbaar in de vorm van de energietoelage. Deze is in Europees Nederland afgeschaft, maar is in 2026 nog wél van toepassing op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Hiervoor zijn in november 2025 middelen ter beschikking gesteld vanuit de SZW-begroting aan de openbare lichamen (4 miljoen euro incidenteel). Met deze middelen kunnen de bestuurscolleges de energielasten voor minima ook in 2026 beperken, waarbij er enige beleidsvrijheid is voor openbare lichamen om doelgroep en bedrag van subsidie te bepalen.

De energietoelage is onderdeel van een totaalbedrag van 9,5 miljoen euro die in 2026 beschikbaar is voor tijdelijke koopkrachtmaatregelen. Vanaf 2027 zullen deze middelen worden opgehoogd naar 10,8 miljoen euro (structureel) en beschikbaar zijn voor een inkomensafhankelijke kindregeling ten behoeve van de koopkracht in Caribisch Nederland.

Vanzelfsprekend verdienen de inwoners van Bonaire, Sint Eustatius en Saba dezelfde aandacht als de inwoners van bijvoorbeeld Loppersum, Nieuwegein of Eindhoven. Het blijft daarom ook voor de komende jaren van belang om ontwikkelingen en maatregelen ten aanzien van koopkracht integraal te inventariseren en te wegen voor de inwoners van Caribisch Nederland.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
E. van Marum